

Septogram Mistrů

Sergej O. Prokofjev

Výše uvedená charakteristika hlavního dle rosikrucianství, které dnes v epoše duše vědomé reprezentuje v odpovídající formě anthroposofo, nám umožňuje poznat, proč v ní nacházíme hlavní impulsy všech zmíněných Mistrů esoterického křesťanství, Mistrů, které Rudolf Steiner ve svých přednáškách a esoterických hodinách opakovaně označoval za své duchovní inspirátory a vůdce.

Například v přednášce k slavnostnímu zahájení činnosti anthroposofické pobočky v Düsseldorfu v létě 1915 - to znamená dva a půl roku po oddělení anthroposofického hnutí od Theosofické společnosti - poukázal na jeho bezprostřední spojení s anthroposofickou prací: „A pak smíme věřit, že ti, kteří vedou jako velcí Mistři moudrosti lidský pokrok a lidské vědění, jsou při naší práci mezi námi. A v případě, že zde budete pracovat, pracovat v tomto našem duchovně vědeckém smyslu, pak také vím, že vysocí Mistři, kteří skutečně naše hnutí vedou z duchovních světů, budou také zde při vaší práci“ (GA 159,15. 6. 1915).

V předcházejícím textu jsme charakterizovali hlavní impulsy sedmi vedoucích Mistrů esoterického křesťanství v anthroposofickém hnutí následovně: Pokračování impulsu Manese-Parsifala nacházíme tam, kde anthroposofie proniká do tajemství zla, a také v jejím moderním hledání svátého Grálu, které patří k jejím nejdůležitějším úkolům (viz GA 149); impuls Mistra Ježíše pokračuje ve vývoji anthroposoňcké kristologie a v poznání významu mystéria Golgoty nejen pro svět lidí, ale také pro svět bohů (obsah čtyřicetidenních rozhovorů Zmrtvýchvstalého); Skythia- nův impuls nalézá své pokračování ve vývoji nového jasnozření a v poznání mystérií fyzického těla ze sil světové půlnoci, pomocí nichž lze pochopit i samotné tajemství těla zmrtvýchvstání (fantomu); impuls Gautama Buddha, který dnes působí ve sféře Marsu, nalézá své pokračování v křesťanské anthroposofické nauce o znovutělování a karmě a rovněž v anthroposofické technice meditací, která odpovídá požadavkům epochy duše vědomé; impuls Maitreya bodhisattvy se v anthroposofii nalézá především v tom, že právě anthroposofie zvěstuje éterického Krista, ale také v anthroposofické práci na rozvoji duchovních sil lidského slova; Novalisův impuls je hluboce spojen s úsilím anthroposofie o sjednocení lidstva v duchovní jednotu, která jednou umožní Kristovi spojení s lidstvem jako jeho vyšší Já a spojení různých karmických proudů v esoterickém křesťanství; a nakonec impuls Christiana Rosenkreutze, který spojuje všechny Mistry, pokračuje v anthroposofii v její rosikrucianské cestě zasvěcení a v působení jeho éterického těla, přičemž člověka, který je jím zastíněn, nevede jen k prožívání éterického Krista, ale také mu dnes pomáhá zvěstovat moudrost esoterického křesťanství.⁵⁰ Jejich hlavním zástupcem ve 20. století byl zakladatel anthroposofie - Rudolf Steiner a proto se týkají následující slova především jeho: „Všechno, co sděluje theosofie [myslí se anthroposofie, neboť se jedná o rosikrucianské křesťanství], posiluje éterické tělo Christiana Rosenkreutze, a ti, kteří přednášejí theosofii, jsou zastíněni tímto éterickým tělem, které na ně může působit, ať už je Christian Rosenkreutz inkarnovaný nebo ne“ (GA 130, 27. 9. 1911). A o něco později říká Rudolf Steiner v téže přednášce: „Dnes je Christian Rosenkreutz znovu vtělený“ (tamtéž).

Vše, co bylo dosud řečeno o působení těchto vedoucích Mistrů esoterického křesťanství, lze také spojit se silami, které vycházejí ze sedmi hlavních planet naší sluneční soustavy. Na čele hnutí stojí ona individualita, která obdržela v 13- století nejvyšší, sluneční zasvěcení. Reprezentuje tak v kruhu Mistrů zejména síly *Slunce*. Síly *Měsíce* reprezentuje Maitreya bodhisattva, který čerpá své impulsy ze sféry měsíčních Mistrů moudrosti. Gautama Buddha

působí na Zemi ze sféry *Marsu*. Novalisova individualita, která působí jakožto prostředník mezi různými duchovními proudy, je spojena zejména se silami *Merkuru*. Mistr Ježíš (Zarathustra) reprezentuje celou plnost esoterické moudrosti křesťanství a je spojen se silami *Jupiteru*. Mánesovo poslání spočívá v proměně zla v dobro pomocí mírnosti a lásky. A ve svém vtělení jakožto Parsifal získal moudrost prostřednictvím soucitu. Zdrojem těchto sil je ale *Venuše*. Skythianova mystéria pak vedou až k tajemstvím fyzického těla a klíč k jejich odhalení je spojen s moudrostí *Saturnu*.

Abychom tyto Mistry skutečně chápali, je ovšem nutné vědět, že mají jeden jediný cíl a naplňuje je společné úsilí: všemi svými silami sloužit centrální moudrosti našeho kosmu, Kristovi. Jednají v jeho duchu, žijí pro jeho ducha, z jeho ducha vychází jejich společenství. A tak jsou z esoterického hlediska nejen jeho vyslanci a prostředníky mezi Ním a pozemským lidstvem, ale také jeho orgány pro vnímání, jeho sedmi očima, kterými Kristus hledí na pozemské bytí a podporuje jeho další vývoj.

Lze také říci, že těchto sedm duchovních Mistrů tvoří v určitém smyslu oněch sedm hvězd, které drží podle Apokalypsy Syn člověka ve své ruce a s jejichž pomocí řídí evoluci Země. Jeho kosmická imaginace jakožto reprezentanta božského Já jsem, která se objevuje v křesťanském okultismu v obraze dvousečného meče a zároveň jako Ducha Slunce, je popsána v Apokalypse slovy: „V pravici držel sedm hvězd a z jeho úst vycházel ostrý dvousečný meč a jeho tvář zářila jako jasné Slunce“ (Zj 1,16).

A tak nyní můžeme vše, co bylo řečeno, shrnout v okultním symbolu, o kterém mluvil Rudolf Steiner v přednášce 27. dubna 1907 v souvislosti s úvahami o Apokalypse: „Sedmicípý znak je symbolem dobrého slunečního ducha. Sedm cípů symbolicky označuje sedm planet. [...] Hvězdy okultista označuje v podobě sedmi očí ve tvaru [septogramu]. Všechny síly jsou navzájem propojeny jedinou linií. Spojují vše do jednoty“ (GA 96). A o něco později v téže přednášce k tomu dodává: „[V křesťanské tradici] se dobrý sluneční duch nazývá také Beránek. [...] Po ukončení tohoto vývoje [Země] vyvinou pak dobří lidé sedm ‚rohů‘ [to znamená, že budou podobni Beránkovi], [Septogram] je symbolem Kristova ducha“ (tamtéž).

Spojíme-li tento symbol septogramu slunečního ducha s duchovními impulsy sedmi Mistrů esoterického křesťanství, dostaneme následující obraz (viz strana XX/65), který charakterizuje jejich společné působení, jak se projevilo ve 20. století v anthroposofii. Těchto sedm Mistrů tak reprezentuje na stupni „Mistrů moudrosti a souzvuku pocitů“, to znamená na stupni „bílé lóže“, ve svém společném působení „Beránka se sedmi očima“, tedy duchovního inšpirátora anthroposofie.

Zvláštní vztah těchto Mistrů ke Kristově bytosti lze vyjádřit také následujícím způsobem. Sám Kristus poukázal v rozhovorech na rozloučenou, jak jsou zachyceny v Janově evangeliu, na to, v čem spočívá zásadní rozdíl mezi kosmem Otce neboli světovou epochou nesvobody a zákona a kosmem Syna, novou světovou epochou svobody a lásky, která započala Kristovým příchodem na Zemi. V prvním případě byl vztah mezi duchovním světem (hierarchiemi) a lidmi stejný jako vztah pána a služebníka, ve druhé epoše se má postupně pod vlivem mystéria Golgoty proměnit ve vztah navzájem se milujících přátel. Hlavní rozdíl mezi božím služebníkem a Jeho přítelem tedy spočívá v tom, že přítel je zasvěcen do Božích cílů, to znamená do cílů vývoje Země, jak se projevily tím, že se s ní Kristus spojil. On sám na tento zásadní rozdíl poukázal slovy: „Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co činí jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce“ (J 15,15). A tak poznání intencí Krista a jemu sloužících hierarchií ve vztahu k vývoji lidstva a vědomá účast na jejich uskutečnění učiní z člověka skutečného „Božího přítele“. Takovými „Božími přáteli“ jsou všichni Mistři esoterického křesťanství a zejména ti, o kterých se mluví v této knize.

Co ovšem bylo téměř po dvě tisíciletí omezeno jen na malý okruh vysokých křesťanských zasvěcenců, to se stává v naší době díky anthroposofii přístupné *každému* člověku dobré vůle, který usiluje prostřednictvím „intencí živoucího Krista“ o to, aby ze své vlastní svobody přispěl k uskutečnění těchto cílů na Zemi. Tím dostává poprvé člověk možnost spojit své duchovní cíle s cíli vedoucích Mistrů esoterického křesťanství, a postupně tak vstoupit do okruhu „Božích přátel“.

Rudolf Steiner proto mluví při slavnostním zahájení činnosti každé nové anthroposofické pobočky o zvláštním místě na Zemi, kde se mohou spojit cíle pozemských lidí s cíli vedoucích Mistrů, a používá přitom opakovaně jako magickou formuli slova: „Nikdy nejsme bez pomoci těchto pokročilých individualit [Mistrů moudrosti a souzvuku pocitů], jsme-li ve správném smýšlení spojeni v naší pobočce“ (GA 125, 23. 1. 1910).